S NADĚJÍ BEZ KŘÍDEL

Tonny Pacanda

S NADĚJÍ BEZ KŘÍDEL

Tonny Pacanda

Z Oděsy do Prahy

Na pražském letišti v dolním vestibulu před východem pro přílety postával ve skupince čekajících na první pohled téměř nenápadný muž ve středních letech, který na rozdíl od ostatních nedržel v rukách žádnou cedulku se jménem. S rukama v kapsách si se zájmem prohlížel ostatní čekající a v duchu se bavil tím, že tipoval, jaké mají povolání a na koho zde čekají. Když někdo vešel příletovými dveřmi do vestibulu, snažil se onoho člověka rychle přiřadit k někomu z čekajících dříve, nežli k sobě došli. Reakce čekajících i přilétajících byly při setkání různé. Někdo jen formálně s mírným pousmáním podal tomu druhému ruku a jiní se zase s neskutečnou radostí a láskou objímali. Každý, kdo prošel těmi dveřmi, s sebou do Prahy přinášel něco nového ze svých cest, o co se pak milerád podělil s těmi, kdo na něj čekali. Většina lidí působila bezstarostným dojmem a pokud měli nějakou starost, tak aby jejich odvoz stál co nejblíže u haly, aby nemuseli jít ve večerním únorovém mrazu moc daleko.

Každou chvíli se na monitorech u východu objevovaly nové informace o dalších letadlech, která zde přistávala ze všech světových stran. Čekající muž se vždy podíval, aby si ověřil, zda přistálo letadlo s tím, na koho zde čekal, a když neviděl požadovaný let, tak se v poklidu dále bavil vlastní zábavou, jakou si zde krátil čas. Občas zahlédl krásné ženy v uniformách letušek a kochal se spokojeným pohledem na jejich štíhlé nohy, pravidelně střídající jedna druhou, jak

se k němu přibližovaly a poté zase vzdalovaly, jen co prošly kolem něj. Tyto ženy jej vždy přitahovaly, protože navenek působily velmi kultivovaným a dobře pěstěným dojmem. Potají je svlékal očima asi jako každý zdravý muž a v mlžných představách pomýšlel na to, jaké tyto půvabné ženy mohou být milenky. Když kolem něj procházela čtveřice francouzských letušek, které působily exotickým dojmem, nemohl z nich vůbec spustit oči. Krása Francie i poznávání dalekých krajů ho vždy neskutečnou silou přitahovaly a lákaly. Při pohledu na jejich pohupující se zadečky v dobře padnoucích kostýmech trochu zalitoval, že nemluví francouzsky, protože kdyby ano, jistě by neodolal svůdnému pokušení a dal by se s nimi do řeči. Takhle mu nezbylo nic jiného než tiše sledovat vzdalující se krásu. Při svém snivém pozorování zcela zapomněl sledovat obrazovku s přílety, a tak mu unikla informace, že letadlo z Oděsy, na jaké zde čekal, už přistálo. Zaujatý pohledem na figury půvabných žen ani nepostřehl, že se k němu zezadu krade vysoký mladý muž se sportovní taškou v ruce.

„Pro samý ženský by ses nechal i zabít…“ položil mu ruku se smíchem na rameno.

„Kdo by mě zabíjel na pražském letišti kvůli francouzským letuškám?“ pomalu se otočil a vzápětí dodal: „Rád tě vidím, Patriku. Jaká byla cesta?“

„Cesta byla dobrá. Chvíli to trochu házelo, ale jinak pohoda…“ pousmál se. „Měl jsi letět taky, když tě tolik baví ty letušky…“ přátelsky ho obejmul.

„Tak mě nebaví jenom letušky…“ odvětil a pokynul rukou k východu, když v tom se zarazil: „Tak mě napadá, kde máš Zuzanu?

Pokud si dobře vzpomínám, tak jsem vás vyprovázel dva, a teď jsi tady sám…“ podíval se na něj tázavým pohledem.

„Jsem rád, že aspoň tohle si pamatuješ. Zuzku jsem nechal na Ukrajině. Nebo spíš se tam nechala ona. Chtěla tam ještě zůstat u tý její kámošky Oxany, která tě mimochodem chce poznat…“ spiklenecky na něj mrkl. „Tak jsem jí říkal, ať přiletí spolu a že něco podniknem…“

„Spolu? Podniknem?“ pousmál se. „Jediný, co v nejbližších dnech spolu podniknem, bude cesta do Španělska, a pak tradá přes moře do Maroka za sluncem, teplem, a hlavně ježděním na mašinách bez ženských. Prostě relax a pohoda…“ dodal hned na to s nadšeným výrazem v jeho tváři.

„Je fakt, že na to se už těším taky…“ souhlasně přikývl a následně vykročili k autu.

„Taky jste tam měli takovou zimu?“ zeptal se Patrika, jen co vyšli před letištní halu, kde je okamžitě ofoukl mrazivý únorový vzduch nepříjemně zalézající pod oděv.

„V zimě na Ukrajině? Kde by se tam vzala takováhle zima?“ zasmál se, zvedaje si přitom límec. „Tam jim mrzne ještě víc, ale kupodivu nějak jinak…“ dodal zadumaným hlasem, jako by hledal správná slova pro popsání tamního zimního počasí.

„Jak tam může mrznout nějak jinak?“ kroutil pobaveně hlavou.

„Podle mě je tam, Liborku, jiná vlhkost vzduchu…“

„Možná je tam jiná vlhkost vzduchu, ale mínus deset se na teploměru ukazuje po celým světě stejně…“

„To ukazuje, ale cítit je to jinak…“ oponoval Patrik.

„Já rád cítim teplo a slunce na kůži, takže mi raději řekni, co jsi tam všechno viděl. Jaký tam mají holky?“ přešel Libor takticky k jeho oblíbenému tématu.

„Nevím, jaký tam mají holky. Nekoukal jsem na ně, protože mám svoji Zuzanku…“ rozzářily se Patrikovy oči radostí, jen co vyslovil její jméno.

„Zuzanku máš. To ti nikdo nebere, ale taky máš oči. Snad mi nechceš říct, že jsi celou dobu, co jsi tam byl, čučel do země?“ ponoukal ho Libor, aby se dozvěděl něco nového.

„Tak jasný, že jsem nekoukal jenom do země, ale Zuzanka je číslo jedna, a ty ostatní beru prostě jinak. Rozumíš mi přeci, ne?“

„To ti teda nerozumím…“ zavrtěl nechápavě hlavou a vzápětí žertovným hlasem dodal: „Přemýšlim, jestli tě nestrčím do kufru k tý tvojí tašce, když se se mnou nechceš podělit o zážitky z Ukrajiny…“

„Fotku Oxany jsem ti přece posílal…“ prohodil na svou obhajobu Patrik, když dával tašku do kufru Liborova luxusního mercedesu.

„Dobře. Beru to pro tebe jako polehčující okolnost…“ zasmál se a hned na to oba nasedli do auta.

„No a co jí říkáš?“ zeptal se Patrik jen co se rozjeli.

„Tý ceně za parkovný na letišti?“ předstíral, jako že neví, na co se ho Patrik ptá.

„Na Oxanu přece. Proč bych se tě ptal na cenu parkovnýho, když máš peněz, že by sis mohl pořídit harém…“

„Myslíš jako harém na Ukrajině? By tam potom po mně šel kdejakej Kolja v kožený bundě a polobotkách…“

„Tak asi by je to štvalo, ale koho by to nesejřilo, když si tam přitancuješ se svým věčně vysmátým obličejem a lovíš tam kočky, o kterých oni sní takovou dobu, a ty s tím tvým bezstarostným přístupem k životu je klofneš za pár minut. To taky nechápu, jak to děláš…“ kroutil hlavou.

„Tak to jsme dva, protože já to nevím taky…“ odvětil se zasmáním Libor.

„Tam bys měl úspěch. No a přijet tam s tímhle autem…“ poklepal rukou na palubní desku, „tak snad nemusíš ani mluvit…“

„Jenže to bych měl kolem sebe samý zlatokopky a o ty vážně nestojím. Nic to neumí. Má to blbý kecy a v posteli akorát zabírají místo. To je levnější skočit si za holkama do bordelu. S těma je aspoň sranda a neskončí to s nima u jedný polohy bez vzdychání, který když chci u zlatopipin slyšet, tak si k tomu musím pustit porno v televizi. Kromě toho vyrazit na výlet za buchtama na Ukrajinu někam k Černýmu nebo Azovskýmu moři s tímhle, tak se vsadím, že to někde rozbijeme na těch jejich dezolátních cestách, nebo nás tam budou na každým rohu kasírovat policajti, až nakonec dají někomu tipa a u lesa nás vysadí Voloďové s bambitkama z auta. To když tam někdy pojedu, tak jedině letadlem a v létě, až tam bude teplo, abych mohl mrknout na Ukrajinky v sukýnkách a plavkách. Ne na matrjóšky navlečený do zimníků v beranicích a tlustýma sněhulema na nohou…“ pronášel pobaveným hlasem.

„Ty máš teda představy…“ smál se Patrik. „Měl by ses tam vážně někdy zajet podívat, abys věděl, že to tam je už jiný než v dokumentech z devadesátých let…“

„Pozor, pozor. Promluvil ukrajinolog. Byl jsi tam i s cestou sotva čtrnáct dní a už agituješ, jako kdybys ji zcestoval celou křížem krážem…“ dobíral si Patrika žertem. „Kde jsi všude za těch čtrnáct dní byl?“ zeptal se se zájmem hned na to.

„Oxana nás protáhla snad všude…“ pousmál se se vzpomínkou na jejich společné cestování.

„Všude? Tomu nevěřím. Ukrajina nejsou Čechy…“ popichoval ho Libor žertem.

„To nejsou. V tom máš pravdu. Všechno mně tam přišlo takový velký. Ne stísněný jako u nás. Tady vyjedeš z města a hned vjíždíš do vesnice, ale tam je to jiný…“

„Jiný? Jako že vyjedeš z města a do vesnice nedojedeš, protože zmizíš v první díře na silnici, kde necháš podvozek, takže se pak rovnou vracíš hezky pěšky zpátky…“ skočil Patrikovi pobaveným hlasem do řeči.

„Tak silnice nejsou úplně všude takovej luxus jako u nás, ale takhle jsem to nemyslel…“

„Né? Jak tedy?“

„Jako že je tam všude strašně otevřenýho prostoru…“

„Kde jsi teda byl kromě Oděsy?“ zajímal se teď už o něco seriózněji Libor.

„Tak byli jsme na spoustě míst, ale všechno bylo spíš od Oděsy na jihovýchod…“

„Tak to jsi mi to teď popsal…“ zasmál se Libor. „Od Oděsy na jihovýchod je Krym a ten, pokud vím, obsadili mimozemšťani ve dva tisíce čtrnáct…“

„Jaký mimozemšťani?“ nechápal hned Patrik, co tím Libor myslí.

„Tak ty se tam motáš čtrnáct dní a neznáš ani blízkou historii? Ty tě tam museli milovat…“ dobíral si ho.

„Spíš mě všude něčím nalejvali a krmili…“ odvětil a po krátké odmlce dodal: „Jejich historii znám. Dobře vím, že ve dva tisíce čtrnáct tam nastoupili Rusáci. Neboj se, že to tam není pořád živý téma. Možná je to teď živější než předtím…“

„Tak vidíš, že si něco pamatuješ…“ pokýval spokojeně hlavou.

„Jinak mimozemšťani bejvají obvykle zelený, a jak říkali těm, co se tam objevili? Zelený mužíčci, z kterých se potom vyklubali úplnou náhodou Rusové…“ vysvětlil hned na to.

„Ty si ze všeho pořád děláš legraci, ale ono to tam na tebe dýchne, když jsi tam. Vážně…“

„Kdo ví, co tam na tebe dýchali, když jsi byl pořád dopovanej tou jejich samohonkou…“ smál se Libor. „Ještě pořád jsi mi ale neřekl, kde jsi byl a co jsi tam viděl. Začínam mít pocit, že ses dostal akorát z letiště do hotelu, kde jsi se Zuzanou v posteli prozaječil všechen ten čas…“

„Na hotelu jsme byli jen pár dní. Oxana nás potom ubytovala u sebe v Melitopolu…“

„Melitopol? Kde to tam je? To je taky u moře?“ zajímal se ihned Libor, který rád poslouchal vyprávění o cizích krajích, jaké sám neznal.

„Melitopol není u moře. Je kus nad Azovským mořem. Dalo by se říct, že je to taková křižovatka mezi Chersonem na západě, Záporožím na severu a Berdjanskem na východě…“

„Zapomněl jsi ještě říct, co je na jihu…“ prohodil Libor žertem.

„Když bys jel na jih, tak dorazíš na Krym. To je tak sto kilometrů. Ale tam jsme se podívat nebyli…“

„Škoda. Třeba tam mrknem v létě…“ pousmál se a hned na to se opět zeptal: „Co města? Jaký jsou?“

„Jako asi všechno okolo, velký. Široké ulice, široké silnice a domy jsou takový zvláštní. Když jedeš kolem sídliště, tak na tebe dýchne komunismus. Víš, prostě jiný stavby. Chvílema máš pocit, že ses vrátil do dob Sovětskýho svazu, kdy byl u kormidla Brežněv nebo Gorbačov. Je to občas šílenej kontrast. Starý sídliště, kde bys čekal, že za dalším rohem potkáš skupinku pionýrů s rudýma šátkama kolem krku, a najednou tam stojí nový luxusní auta, ale o kus dál stojí zase žigulíky nebo volhy. Jsou tam cítit obrovský rozdíly mezi lidma. Bohatství a chudoba. Občas jsem měl pocit, jako by někde úplně scházela střední třída. Je to prostě úplně jiný než v Německu, Francii nebo Itálii. Kromě toho, pořád se ve vzduchu vznáší ten neukončenej konflikt kolem Donbasu, ale jinak jsou tam lidi vážně hodný…“ pokyvoval hlavou, jako by si tím chtěl potvrdit vlastní slova.

„Koukám, že tě to tam docela chytlo…“ pousmál se Libor.

„Chytlo? Proč myslíš?“ pohlédl na něj trochu překvapeně.

„Protože to vyprávíš s neskutečným nadšením…“

„Tak bylo to tam pěkný. Takoví jiný než jinde, kde jsme se byli už mrknout ve světě…“ spokojeně se usmíval a vzápětí ještě dodal: „V létě tam musí být pěkně. Když všechno rozkvete a začne zářit barvama…“

„Poslední, co si pamatuju, že na Ukrajině zářilo, byl v osmdesátým šestým Černobyl, když jim to tam bouchlo…“ opět vtipkoval Libor.

„Jenže Černobyl je na severu nad Kyjevem kousek od hranic z Běloruskem…“ poznamenal s ledovým klidem Patrik, který se vtípky svého kamaráda nenechal jen tak rozhodit.

„Když tě tak poslouchám, začínám mít chuť se jet na tu Ukrajinu vážně podívat…“ poklepával prsty do volantu, přemýšleje nad tím, jak tuto návštěvu zařadit do svého velmi pestrého a nabitého celoročního programu.

„V létě zabalíme věci, sednem na letadlo i se Zuzkou a letíme. Jakej problém. Ty se aspoň seznámíš s Oxanou anebo jejíma kámoškama…“ rozzářily se Patrikovi oči nadšením.

„Moc se neraduj. Do léta ještě daleko a kdo ví, co se může stát…“ namítl Libor, vědom si nedostatku volného času.

„Co by se asi tak do léta mohlo stát? Myslíš jako, že bys zchudnul tak, že bys neměl ani na letenku?“ kroutil pobaveně hlavou. „Buď v klidu. Kdybys neměl peníze, tak já tě založím. Kromě toho, tady moc draho vážně nebylo. Takže bez obav…“ dodal hned na to veselým hlasem.

„Nikdy nevíš, co do toho může vlízt…“ pokrčil rameny. „Teď kašli na Ukrajinu a raději se soustřeď na odjezd do Maroka. Motorku máš připravenou?“

„Doufám, že jo. Musíme ji zítra nebo pozítří vyzvednout od mechanika. Dostala kompletní ozdravovací kúru. To víš, nerad bych, aby mě pak někde vypekla a Maročáci mě pak usmažili na slunci jak ten jejich chleba…“

„Motorka je dobrá, o tu bych strach neměl. Já se bojím spíš něčeho jinýho…“ řekl Libor mírně poťouchlým tónem.

„To já vím, že motorku mám dobrou…“ pyšně přikývl a po chvíli se zamyšleně zeptal: „Čeho se bojíš?“

„Proč? Proč bys musel pořád zastavovat?“ nechápal, kam tím míří.

„Protože ti budu muset pomáhat zvedat mašinu ze země…“ zasmál se. „Vždyť ty se víc válíš, než jedeš…“

„To není pravda. Náhodou jsem se o moc zlepšil…“ obhajoval svoje motorkářské dovednosti.

„Zlepšil, zlepšil. V tom máš pravdu. To je fakt…“ souhlasně přikývl a vzápětí poťouchlým hlasem dodal: „Už ji většinou položíš na zem jenom jednou, než nastartuješ…“

„Ha, ha. To uslyším do konce svýho života, ne?“ koulel Patrik legračně očima. „Tak mně jednou podjela noha, když jsem nasedal. Byl tam kluzkej povrch. Nějaký bláto, tak se mi to trochu smeklo…“

„Kluzkej povrch? Bláto? A smeklo se ti to?“ hodil po něm zkoumavě tázavým pohledem, jako by mu tím chtěl položit otázku, zdali to, co teď právě vyslovil, myslel opravdu vážně.

„Taky to tam bylo trochu z kopce. Mám teda aspoň dojem…“ prohodil ještě Patrik jako dodatek ke své obhajobě.

„Na parkovišti před obchoďákem…“ rozesmál se Libor.

„Tak ty asi myslíš něco jinýho…“ podrbal se rozpačitě na hlavě.

„To máš fuk…“ mávl se smíchem rukou. „Hlavní je, abys měl všechno připravený, protože o víkendu odjíždíme…“ dodal hned na to, vidě už před sebou vyprahlou a pustou marockou krajinu, na jakou se neskonale těšil.

KRÁSNÉ SNĚNÍ

V potemnělé místnosti panelového domu, kam nedoléhal ani hluk z ulice, jaký vytvářela auta spěchající se svými majiteli do práce na ranní směnu, spal spokojeně sám ve své vyhřáté posteli Patrik, který si vychutnával nádherný sen, jaký se mu zdál, a vytvářel tak nepatrný úsměv na jeho tváři. Zdálo se mu o Zuzaně, kterou tolik miloval, když v tom jeho klidný spánek začalo cosi narušovat. Do nádherného snu, kde byli jen oni dva, se vloudil nepříjemný zvuk připomínající zvonění. Rozhlížel se kolem sebe, aby zjistil, co vyluzuje toto zvonění, které stále sílilo. Čím bylo zvonění hlasitější, tím mlhavější se stávala Zuzana stojící před ním. Cítil, že ho opouští, a to nechtěl. Líbilo se mu být v její přítomnosti. Nemohl ale nic dělat, protože se jeho krásná a milovaná dívka rozpustila jako ranní mlha nad řekou.

„Kdo mně to volá teď ráno?“ zamumlal s hlavou zabořenou do polštáře, když si uvědomil, že jeho krásné snění přerušilo vyzvánění mobilního telefonu, který nechal ležet na nočním stolku vedle postele.

„Proč jsem tě nevypnul, otravo…“ nahmatával mobil, aby zjistil, kdo mu tak neúnavně v tuto brzkou ranní hodinu volá.

„Haló…“ přiložil telefon k uchu. „No tak, haló…“ opakoval, když se na druhé straně nikdo neozýval.

„To jsou vtipy…“ mžoural ospalýma očima na display, když si uvědomil, že na druhé straně volající už dávno zavěsil.

Ranní lenost mísící se s rozespalostí vyčarovala v jeho rukou komickou neschopnost, a tak mobil upustil dříve, než vůbec stačil zjistit, kdože je tím narušitelem klidného spánku, jakému se ještě před malou chvílí oddával. Když mobil zapadl kamsi mezi peřiny, rozhodl se, že ho tam nechá ležet a sám se pokusí ještě usnout a vrátit se aspoň na pár okamžiků ke své milované Zuzance, kterou včera zanechal na Ukrajině, protože tam chtěla zůstat ještě pár dní se svojí kamarádkou a jejími přáteli. Byl bez ní sotva šestnáct hodin, a přesto se mu po ní už stýskalo. Chtěl ji obejmout a přitulit se k ní, jako to s oblibou dělával, ale byla příliš daleko. Tak dlouhé ruce, aby ji mohl obejmout na tak velkou vzdálenost, neměl, a proto zabořil hlavu opět do polštáře s myšlenkou, že se k ní přitulí aspoň ve svém dalším snění. Netrvalo dlouho a začal opět pomalu usínat. Kouzlo příjemně vyhřáté postele dělalo své, když v tom se opět odkudsi začalo ozývat tlumené zvonění Patrikova mobilu.

„Já se na to můžu…“ rezignovaně zahučel do polštáře, šátrajíce v peřinách po zvonícím otravovi, kterého zprvu nemohl najít.

„Mno? Tě bacim. Proč ještě nespíš?“ zamumlal rozespale do sluchátka, když konečně nahmatal mobil, myslíc si, že mu volá Libor, který se tím pokouší zase o nějaký z jeho dětinských vtípků, jakých měl nekonečnou zásobu.

„Ty bys mi chtěl naplácat a hned takhle poránu?“ ozval se na druhé straně veselý dívčí hlas. „Proti tomu bych nic neměla, když to bude něžně. Obávám se však, že si na to budeme muset ještě pár dní počkat…“ dodala vzápětí, dřív, nežli si Patrik stačil uvědomit, že na opačné straně linky není Libor.

„Jé, jé, to jsi ty, Zuzko?“ rychle procitl ze své rozespalosti. „Já jsem si myslel, že volá Libor. Znáš ty jeho vtípky. Nad ránem se vrací od nějaký milenky a schválně zavolá, aby se zeptal, jak se mám, nebo co dělám…“ omlouval se hned na to.

„Ty u žádný milenky nejsi?“ zeptala se žertem, protože se jí líbila Patrikova mluva, když byl v rozpacích.

„Milenky? Jaký milenky? Kde bych je vzal? Vždyť víš, že mám oči jenom pro tebe…“ položil se na záda, dívaje se při tom do stropu.

„Máš mě? Ale já jsem daleko…“ vtipkovala dál.

„Daleko možná jsi, ale to nemění nic na tom, že mám oči jenom a jenom pro tebe…“ ujišťoval ji o své lásce k ní.

„Jenom oči?“ zeptala se poťouchlým hláskem.

„I srdce, duši…“ zašeptal.

„Jenom?“ opět se zeptala stejně poťouchle.

„Jenom? Co víc bych pro tebe ještě mohl mít?“ podivoval se nad její otázkou.

„Pro milenky mají muži hlavně co?“ položila mu další otázku.

„Peníze a drahý auta?“ řekl tázavě první, co ho napadlo.

„Možná, ale není to úplně správná odpověď…“ pousmála se.

„Co můžou mít muži pro milenky? Pochopení?“ přemýšlel dál nahlas.

„Je vidět, že ty opravdu žádnou milenku nemáš…“ prohodila pobaveným tónem, když cítila, že je Patrik opět v rozpacích.

„To tedy nemám…“ odvětil rozhodným hlasem a hned na to dodal: „Za to Libor jich má víc než dost…“

„Já vím. To přeci není žádné tajemství…“ zasmála se.

„Tak co mají muži hlavně pro svoje milenky a ty to teď ode mne nemáš?“ zeptal se, aby se dozvěděl, co teď schází jeho lásce s tím, že to musí okamžitě napravit.

„Opravdu nevíš?“

„To tedy nevím a začínám z toho být docela ve smyku…“ zatřásl nechápavě hlavou, div si nevyrazil z ruky telefon.

„Já ti napovím. Má to každý chlap…“ uchechtla se jako malá rozverná školačka.

„Co má každý chlap?“ podivoval se nahlas a po chvíli se zeptal: „Já to mám taky?“

„Ano, ty to máš taky, pokud se cestou něco nezměnilo…“ smála se.

„Tak já to mám, pokud se cestou něco nezměnilo? Jediný, co se cestou z Oděsy změnilo, tak bylo akorát časový pásmo. Jinak nic, o čem bych věděl…“ stále přemýšlel nad Zuzaninou hádankou.

„Časové pásmo s tím nemá nic společného…“

„Já vážně nevím. Prozradíš mi to?“

„Prozradím. Ale ne teď…“ schválně ho napínala, protože věděla, že mu to bude vrtat v hlavě, dokud na to nepřijde.

„Prozradíš, ale ne teď? To jsi tedy moc hodná. To už asi neusnu…“ zabručel legračně.

„Vždyť ano. Spát se má v noci, a ne ve dne. Máš přeci hodně věcí na zařizování před tím vaším výletem do Maroka, nebo to snad všechno Libor vyřídil za tebe?“

„Vždyť ona noc ještě je…“ zakňoural.

„Ne ne. Už je pozdní ráno. Copak nevíš, že ranní ptáče dál doskáče?“

„Pozdní ráno je možná u tebe, ale tady je hluboká noc…“ snažil se namítat, ale marně.

„Hlubokou noc máš možná jenom ty…“ zasmála se. „Mezi námi je sice velká vzdálenost, ale jenom jedno časové pásmo. Tady je jen o hodinu víc než u vás, ty můj medvídku…“ vysvětlovala téměř maminkovským tónem.

„Co budete dnes podnikat?“ přešel raději k jinému tématu, protože začínal mít pocit menšího studu.

„Oxana mě chce vzít ke známým do Mariupolu. Je tam prý velký přístav a spousta zajímavých věcí k vidění…“

„Tak to mi udělej pár fotek, ať z toho taky něco mám. Jak dlouho tam budete?“

„Nevím. Je to prý velké město, a kromě toho není kam spěchat. Chceme si to užít. Znáš to, samotný holky na výletě. Den dva tam jistě zůstanem…“ odpověděla absolutně bezstarostným hlasem.

„Mariupol? Není to už někde u tý zóny Donbasu?“ zapátral v paměti po pár rozhovorech, které předtím vedl s místními u samohonky, když padla řeč na politické téma.

„Je to kousek, ale nemusíš mít žádné obavy. Co by se asi tak mohlo stát? Určitě nikdo nezačne házet bomby na město. Co by z toho kdo asi měl. Vypusť starosti z hlavy a koukej si vyřídit všechny věci na cestu do Maroka, ať potom na trajektu nezjistíš, že jsi zapomněl motorku v Čechách…“ žertovala, snažíc se zbavit Patrika obav, jaké cítila z jeho hlasu.

„Motorku snad nezapomenu. To bych se, doufám, všimnul, a když ne já, tak Libor určitě…“ pousmál se.

„Ještě že toho Libora máš…“ dobírala si Patrika žertem.

„Hlavní je, že mám tebe…“ odvětil okamžitě s toužebnou spokojeností v hlase a po krátké odmlce dodal: „Je tedy fakt, že nebýt Libora, tak jsem tě nepoznal…“ povzdechl si.

„Tak za mě Liborovi poděkuj…“

„Proč? Za co?“ zeptal se udiveně.

„Přeci za to, že díky němu mám teď vedle sebe úžasnýho člověka, jako jsi ty…“ řekla zamilovaným hlasem.

„To udělám…“ usmál se.

„To udělej, a hlavně už koukej vstávat, ať půlku dne neproležíš v posteli…“

„S tebou by se mi leželo líp. To bych v ní byl klidně celý den…“

„Tak až přiletím, zachumláme se do peřin a nevylezeme z nich celý víkend…“ navrhla věc, jakou Patrik nemohl odmítnout.

„Budu se těšit. Miluju tě…“ poslal polibek do sluchátka.

„Já tebe taky…“ pohotově odpověděla hlasem, který nenabízel vůbec žádné pochyby, že by tomu mohlo být jinak, než řekla…

OSAZENSTVO V ČASE ZAPOMENUTÉ KNAJPY

„Libore, co máš večer v plánu?“ zeptal se Patrik, když v podvečer vykládali jeho motorku, kterou přivezli po velkém servise k Liborovi domů, kde připravovali vše potřebné k jejich cestě do Maroka.

„V plánu večer?“ pohlédl na něj překvapeně a vzápětí se zeptal: „Copak? Jsi doma sám, paní máš daleko, tak chytáš roupy?“ usmíval se.

„Roupy nechytám. Jen se mi nechce být doma sám. Tak mě napadlo, jestli spolu někam třeba nezajdeme…“

„Kam bys chtěl večer zajít? Vždyť je středa a lidi ještě pořád blbnou covidem. Teď když jdeš do nightclubu, tak se tě u vstupu neptají, jestli máš peníze, ale jestli máš negativní test…“ vtipkoval, protože mu šílenství kolem covidových opatření přišlo v některých případech komické a absurdní.

„Tak jít do bordelu jsem tedy zrovna na mysli neměl…“ zavrtěl pobaveně hlavou. „Měl jsem spíš v hlavě něco kultivovanějšího než striptérky. Co zavzpomínat na starý časy a jít si trochu zašťouchat…“ naznačoval rukama strk tágem, což si Libor okamžitě vyložil po svém, i když dobře věděl, co tím má Patrik na mysli.

„Tak panáček striptérky rovnou přeskočí a má zájem o něco tvrdšího, kde se může sám zapojit. Šťouchání se ti zachtělo. Já věděl, že ti jedna holka dlouho nevydrží…“ začal okamžitě vtipkovat,

přičemž hledal mobil po kapsách, předstíraje, že zavolá nějakým lehčím dívkám, jakých měl ve svém seznamu opravdu hodně.

„Blázníš? Já nemyslel tohle šťouchání, ale úplně jiný. Jako na stole do koulí…“ protáčel Patrik oči v sloup.

„Do koulí? Na stole?“ stále předstíral, že netuší, o čem je řeč. „Se mi začíná zdát, že jsi v tom tvým vztahu změnil malinko orientaci, nebo si rozšířil záběr…“ dodal se smíchem hned na to.

„Jaký obzory? Co blázníš? Já nic nikam nerozšiřoval…“ sám nechápal, o čem to teď Libor mluví.

„Když chceš jít s koulema na stůl, tak mě napadlo, jestli jsi nám trochu nezteplal…“ vysvětloval se smíchem.

„Já určitě…“ zavrtěl Patrik zamítavě hlavou. „Myslel jsem, že bysme si mohli jít zahrát někam kulečník, až to tady doděláme…“ uváděl na pravou míru jeho myšlenku.

„Kulečník říkáš? To nezní vůbec jako špatný nápad…“ pokýval uznale hlavou a po krátké úvaze dodal: „Ovšem šel bych někam, kde se budeme moct i najíst…“

„Najíst a v kulečníkovým klubu? To nevím, kde žiješ, ale u nás nevím o jediným klubu, kde se hraje kulečník, a ještě by tam k tomu vařili…“ smál se. „Možná tak zajít někam do knajpy, kde mají pár kulečníkových stolů, ale jinak vážně nevím, jak bys tohle chtěl spojit…“

„Žiju ve světě neomezených možností…“ rozpřáhl ruce, jako by chtěl obejmout celou zeměkouli.

„To možná žiješ, ale taky bys neměl zapomínat, že jsme v Čechách. Tady jsou v některých případech ty možnosti dosti omezený…“

„Co tedy navrhuješ, průvodče omezenými možnostmi všedního žití v České republice?“ pohlédl na Patrika s kulišáckým výrazem ve tváři.

„Navrhuju najít obyčejnou hospodu, kam jsme chodívali dřív, když jsme byli ještě malý ucha…“ odvětil s radostnou vzpomínkou na jejich společná mladistvá léta.

„Existujou ještě vůbec takový, kam zajdeš a sedí tam obyčejný lidi, který chodí pět dní v týdnu do háku za mizernou výplatu a večer se sejdou s těma stejnýma, co je spolknul systém, u jednoho stolu, aby probrali politiku, jakou stejně nemůžou nikdy změnit?“

„Podle mě musí ještě něco takovýho existovat. Kam by potom ty lidi jinam chodili?“

„Když občas registruju dění v týhle zemi, tak se obávám, že tyhle lidi už dneska můžou jít tak akorát do sámošky pro lahváče nebo pivo v petce, který s hořkostí vyžunknou doma u telky, protože na posezení s kámošema v hospodě jim už prostě nezbývají prachy…“ odvětil s jistým smutkem v jeho hlase.

„Máš asi pravdu…“ přikývl s úšklebkem. „Ale určitě pár míst, kam tyhle lidi chodí ještě existovat, bude…“ dodal se zápalem pro věc, jaká z něj byla cítit.

„Místa možná ještě existovat budou. Ovšem otázkou je, jestli tam taky budou nějaký lidi…“ hořce se pousmál.

„Tak tam zajdeme a zjistíme to. No a když tam nikdo nebude, tak se aspoň nadlábnem něčím na přepáleným tuku a zavzpomínáme na starý časy…“

„Kde chceš ale takový místo nebo spíš skanzen starých časů hledat?“ zeptal se Libor, který už podstatnou část svého života trávil dosti odlišným způsobem nežli většina lidí žijících běžným stylem života v českých poměrech.

„Kde žije většina obyčejných lidí, který dřou od úmoru do úmoru?“ snažil se Patrik napovědět svému příteli.

„Na ubytovně?“ odvětil tak napůl žertem.

„No to možná už taky, ale kam už dřív soudruzi soustředili velkou masu?“ zdvihal ukazovák jako nesmlouvavá profesorka na gymnázium, která chce po svých žácích správnou odpověď.

„Soudruzi soustředili maso do kravína a prasečáků, aby měl prostý lid co jíst, když už nemohl volně cestovat…“ odpověděl pobaveným tónem po svém, i když dobře znal odpověď na Patrikovu otázku s nápovědou.

„To je sice taky zčásti pravda, ale já neříkal maso, ale masy. V tom je přeci rozdíl…“ nadzvedl jedno obočí, předstíraje pohoršení nad Liborovou náhlou nevědomostí.

„Aha…“ přikývl a hned na to se zeptal: „Nějaká další nápověda by tam nebyla, pane učiteli?“

„Libore, Libore…“ povzdechl si. „Co z tebe asi v životě bude? Neučíš se. Nic nevíš, neustále vyrušuješ a nedáváš při hodinách pozor. Zajímají tě jenom dívky a motorky. Pro co ty, chlapče, jenom spěješ…“ předváděl žertem jejich třídní učitelku.

„Určitě nespěju pro to, co většina. Nějak mě nebaví kývat se s davem ve stejném rytmu…“ odpověděl přesně to samé co před mnoha lety.

„Chlapče, chlapče…“ sepnul Patrik ruce, jako kdyby se začal modlit k bohu, a hned na to řekl: „Správná odpověď byla sídliště…“

„Když sídliště, tak sídliště…“ zasmál se Libor a ukázal rukou ke svému mercedesu s tím, že je tedy nejvyšší čas vyjet.

Na to Patrik jen souhlasně přikývl a vydal se za Liborem k jeho autu, v jakém zamířili do prvního sídliště, které jim padlo na mysl.

„Vypadá to tady jako za starých časů…“ prohodil Libor, když se blížili k podniku, který tam byl už za jejich mladistvých let.

„Zvenčí ano…“ pousmál se Patrik a než otevřel vstupní dveře, tak ještě dodal: „Jsem zvědav, jestli to bude takový i uvnitř…“

Sotva vstoupili do krátké spojovací chodby, ucítili zvláštní zápach linoucí se společně s hlaholem z lokálu, od kterého je dělily už pouze jedny dveře a pár kroků. Pohlédli na sebe a spokojeně pokývali hlavou na znamení, že jsou na správné adrese.

„Zatím to vypadá pořád retro…“ prohodil s pousmáním Libor, pozorujíc se zájmem podlahu, ke které se oběma lepily boty.

„Tady se asi moc nevytírá…“ poznamenal nadšeným tónem Patrik, naslouchaje různě kolísajícímu hlaholu, jaký přicházel z prostor, do kterých se právě chystali vstoupit.

„Podle mě se tady vytírá, akorát když nějakýho nakalenýho pantátu táhne jeho stará zpátky domů, protože už není schopen stát na vlastních nohou.“

„Doufám, že nebudeme moc nápadný. Víš, jak jsou domorodci agresivní na cizince v jejich rajónu…“ poznamenal Patrik, pociťujíce jistý nával vzrušení, když Libor otevíral dveře do knajpy.

„Skanzen…“ zastavil se Libor v neskutečném úžasu ve dveřích, prohlížeje si s radostí vše, co se skýtalo přímo před ním.

„Jdi. No tak jdi…“ postrkoval ho Patrik, doufaje, že tím na sebe neupoutají přílišnou pozornost.

Doufal ale marně, protože na vstup bylo snad vidět i z toho nejzapadlejšího koutu, a nově příchozí zaregistrovali stálí štamgasti téměř okamžitě. Jejich tváře zde nikdo ještě neviděl, a tak jejich neočekávaná přítomnost vzbudila nevídaný zájem, ale také mnoho podezření a jisté nelibosti, jaká se zračila ve tvářích některých ze stálých hostí, kteří tuto knajpu považovali za svůj druhý domov, a ti nejvíce skalní i za ten první a jediný. Během několika vteřin hlasitý hlahol nesoucí se lokálem rázem utichl a ozývalo se jen občasné zašumění, jak se místní mezi sebou vzájemně dotazovali, zdali ty dva někdo nezná.

V této knajpě připomínající třetí cenovou za dob hluboké totality se mnoho od převratu v roce osmdesát devět nezměnilo. Zákaz kouření tady nebral nikdo vážně, a tak nějak to i vypadalo, že evropské normy pro pohostinskou činnost se zde nedostaly dál než před první vstupní dveře. Vše zde připomínalo pro někoho relativně bezstarostné časy před sametovou revolucí. K úplné dokonalosti už scházel pouze portrét někdejšího prezidenta Gustava Husáka.

„Tak co, pánové? Budete nám tady větrat, nebo půjdete dál?“ zaburácel do ticha po chvíli hlas hostinského s pravým pivním

mozolem místo břicha a několika zbývajícími vlasy přehozenými na pěšinku, aby tím zakryl svou rozrůstající se pleš, která nešla zakrýt už před patnácti lety, natož dnes.

„Půjdeme dál? Kam si můžeme sednout?“ vytrhl důrazný baryton hostinského Libora z jeho udiveného ustrnutí.

„Kde je volno…“ ukázal od pípy rukou do téměř zaplněného sálu, který podezíravě sledoval Libora s Patrikem.

„Tak jo…“ přikývl souhlasně s pousmáním Libor a rozešel se k prvnímu volnému stolu, jaký spatřil, následován v těsném závěsu Patrikem, který více vnímal nevraživé pohledy některých šamgastů nežli jeho ostřílenější kamarád, který měl díky jeho stylu života pro strach uděláno.

Když se posadili ke stolu, tak se po chvíli dali všichni opět do důležitých debat, z jakých je vyrušil neočekávaný příchod dvou cizinců.

„Kamaráde, jako vážně super skanzen…“ radostně pomrkával Libor na svého přítele, který se posadil naproti němu.

„To je jako úlet. Já jenom čekám, kdy nám bude chtít dát někdo přes držku jenom proto, že se mu nelíbíme…“ zašeptal Patrik v obavách, aby ho nikdo neslyšel.

„Co blázníš? Kdo by se s náma chtěl prát?“ pousmál se Libor nad jeho zmínkou a vzápětí klidným hlasem dodal: „No a i kdyby. Tak o co jde? Myslíš, že se někdo tady z těch tatíků umí prát? Stejně by to skončilo jenom u drsných slov a výhrůžek, který by pak smazaly i s tím rádoby nepřátelstvím nějaký panáky spláchnutý pivem. Tohle

jsou Čechy a ne Kolumbie, kde hned všichni tahají nože a mačety…“ pousmál se.

„Občas koukám na zprávy a musím říct, že časy se už docela změnily…“ namítal Patrik s mírnou obavou v hlase.

„Tady se ale nezměnilo nic. Jen se podívej kolem sebe. Tady žádný zločinci ze zpráv vážně nejsou…“ pokynul rukou, aby se Patrik pořádně rozhlédl po lokále.

„Já vím, ale i tak bych byl opatrnej. Nikdy nevíš, komu hejbne v makovici a vezme tě popelníkem po hlavě…“ poklepal prstem na masivní skleněný popelník ležící mezi nimi uprostřed stolu.

„Když tě tak poslouchám, začínám přemýšlet o tom, jak je možný, že takovej strašpytel jako jsi ty, mohl sbalit takovou holku, jako je Zuzana…“ poznamenal pobaveným tónem Libor, vyhlížeje při tom hostinského, který se opíral svým břichem o pípu.

„Všechny holky nejsou na drsňáky. Mají rády taky romantiku…“

„V týhle době? Romantiku? Možná tak o ní ze setrvačností mluví, ale reálně je zajímá zajištěný hnízdo…“

„Vidíš, to já zvládám taky. Nemám sice tolik peněz, jako máš ty, ani tak velký dům, ale malé hnízdečko mám…“ usmíval se spokojeně Patrik a po krátké odmlce dodal: „Všechny nejsou jenom kariéristky a zlatokopky, který se hrnou bezhlavě za vidinou lepšího života a nezajímá je, jak toho dosáhnou…“

„V tom máš asi pravdu…“ souhlasně přikývl Libor. „Mě by spíš než kariéristky víc zajímalo, jak dosáhnout toho, aby sem ten Obelus dorazil, ať si můžeme něco objednat…“ snažil se navázat oční kontakt

s hostinským, který zaujatě sledoval obrazovku televizoru postaveného v rohu na polici u zdi.

„Jestli něco chcete, tak na něj musíte zavolat, nebo si tam k němu dojít…“ naklonil se k nim vousatý muž sedící s malou skupinkou evidentně stálých štamgastů od vedlejšího stolu.

„Zavolat?“ udiveně se zeptal Patrik.

„No jasně, že zavolat. Snad si nemyslíte, že Pepin tady běhá od stolu ke stolu jenom z nudy…“ ozval se další muž, který svým vzhledem připomínal přestárlého svazáka.

„Z nudy?“ kroutil nechápavě hlavou. „Já myslel, že dorazí sám, když viděl, že jsme sem přišli. Vždyť je přeci jasný, že něco budeme chtít…“

„Víš kolik sem přijde lidí a něco chce? Kdyby kvůli každýmu měl Pepin odcházet z jeho pozorovatelny, tak bude za chvíli hubenej jak běžci z Keni. Tohle je hospoda, a ne sportovní areál…“ vysvětloval s neskutečným zanícením vousáč, na kterém bylo znát, že u prvního piva rozhodně dnes nesedí.

„Tak tak. Tohle je hospoda. Tady se chlastá, sedí a rozjímá. Na sport se díváme v televizi…“ přizvukoval svazák, ukazujíce při tom na hrající starou televizi, u které byl ztlumený zvuk.

„Na sport a tady?“ pousmál se Libor, kterému celá tato nesmyslná konverzace přišla komická, když v tom se přes celý lokál ozval dunivý hlas hostinského, který zřejmě koutkem oka zaregistroval pohyb svazákovi ruky směřující při jeho výkladu k televizi.

„Chceš něco, Jarine?“ zaměřil svůj pohled ke svazákovu stolu.

„Ne, ne…“ zavrtěl zamítavě hlavou svazák. „Já nic nechci, proč?“ podivoval se nad náhlým zájmem hostinského.

„Ty nic nechceš? Tak proč tady máváš jako na prvního máje?“ rozhazoval rukama s mírnou podrážděností kolem sebe, jako by odháněl mouchy.

„Já tady nemávám. Já tady ukazuju…“ snažil se obhájit své počínání.

„Ukazuješ? Na co? Jsi snad nějaká směrovka?“

„Jaká směrovka? Já nejsem žádná směrovka. Já jim jenom ukazuju televizi…“

„Proč jim ukazuješ televizi? Copak oni snad nikdy žádnou neviděli?“ stočil svůj přísný pohled na Libora s Patrikem.

„My jsme si chtěli jenom objednat…“ odvětil Libor s pousmáním.

„V televizi? Tohle není žádná digitální hospoda. Tady když něco chceš, tak musíš za mnou…“ poklepal si hrdě sevřenou pěstí na jeho obtloustlou hruď.

„To jsem se všimnul…“ procedil tiše mezi zuby, nevěřil vlastním uším.

„V televizi ne…“ zamítavě zavrtěl hlavou Libor a vzápětí dodal: „Samozřejmě, že jsme si chtěli objednat u vás. Vždyť už od dveří je poznat, kdo je tady pánem…“ nenápadně namasíroval jeho ego, protože rychle pochopil, na čem si hostinský zakládá nejvíc.

„Aha. Tak proč jste to neudělali?“ zeptal se, teď už s menším napětím ve tváři.

„Nechtěli jsme vás rušit, když jste s takovým zaujetím sledoval televizi. Ovšem jestli můžeme, taky bysme rádi něco k pití a jídelní lístek…“

„Pivo? Dvakrát?“ začal spokojeně natáčet do prvního půllitru.

„Jenom jednou a pro mě colu. Já dnes ještě musím řídit…“ upřesňoval Libor svou objednávku, načež hostinský jen souhlasně přivřel na moment oči, jakože rozumí.

„Auto? Vy máte auto? To jako že ještě večer někam pojedete?“ zeptal se překvapeně vousáč, jako by se dalo řídit jen ve dne a za světla.

„Mam auto. Takovou starou šunku…“ mávl rukou, jako by jeho nový mercedes nestál za řeč.

„Starý plechovky jsou nejlepší. Nejedou sice extra rychle, ale při dobrým zacházení tě dovezou, kam jenom chceš. Když se na tom něco rozbije, tak si to většinou opravíš doma sám na koleni a servis nevyjde draho…“ rozumoval spokojeně vousáč.

„Pravdu díš, pravdu díš…“ souhlasně přikyvoval svazák. „Není nad starou dobrou práci bez elektroniky. Tam jak se ti něco vyzkratuje, tak jsi namydlenej…“

„Oba mají favority…“ zafuněl hostinský, když pokládal objednané pití na stůl.

„My máme favority, no a? Co máš ty, Pepine?“ ozval se dotčeně vousáč.

„No, co máš ty, Pepine?“ opět přizvukoval svazák.

„Jich si nevšímejte. Mají vztek, že se mám líp než oni…“ chlubivě na Libora s Patrikem pomrkával hostinský a když chytil druhý dech, tak dodal: „Mam felícii v kombíku, a to je žere. Žere je to a stejnak

sem lezou. Kdyby tu nevysedávali každý den až do večera a otáčeli se jako já, tak by na tu fildu měli taky. Jenže oba jsou líný a umí akorát žvanit. Viď, Karle?“ otočil se na vousáče.

„Já tě neposloucham…“ předstíral, že ho nic nezajímá, i když měl celou dobu napnuté uši jako ostříž.

„Ty se tak otáčíš…“ pomyslel si s pousmáním Libor, a hned na to řekl: „Dáme si klasiku…“ ukázal prstem na smažený sýr s hranolkami, který se zdál jako jediná schůdná volba ve velmi omezené nabídce na jídelním lístku.

„Dobře…“ přikývl spokojeně hostinský a šouravým krokem vyrazil zpět k jeho kapitánskému místu za pípou.

„Tak tohle je vážně úlet…“ naklonil se Libor přes stůl k Patrikovi, protože se svou trefnou poznámkou nechtěl nikterak dotknout ostatních, kteří mu přišli jako z jiného světa.

„Možná bys měl víc chodit mezi lidi…“ zašeptal s pousmáním Patrik.

„Mezi lidi? To mi chceš říct, že jsou takovíhle všichni?“

„V různých obměnách velká většina…“ pokyvoval hlavou, když v tom se ozval čísi hlas volající z opačné strany lokálu na hostinského.

„Pepine! Nezapomeň potom zapnout zvuk…“

„Buď v klidu. Já to sleduju…“ gestikuloval rukou ze svého kapitánského můstku dotyčnému, ať bez obav sedí dál, protože on má vše pod kontrolou.

„O co jde?“ halekal vousáč přes celý lokál na drobného chlapíka, který připomínal hostinskému cosi se zvukem.

„Dneska má mít večer v televizi projev Putin…“ zaznělo odkudsi z placu.

„Putin? Proč Putin? Od kdy v český televizi má projev tenhle sovětskej exot?“ podivoval se vousáč nad touto pro něj dosti překvapivou novinkou.

„Ty asi moc nesleduješ dění ve světe…“ káravě na něj pohlédl hostinský.

„Sleduju. Proč bych nesledoval? Jen prostě nechápu, proč se v český televizi bude pouštět projev ruskýho prezidenta…“ snažil se obhajovat svou nevědomost, aniž by vůbec tušil, oč jde.

„Kdybys sledoval, tak se tak blbě neptáš…“ prohodil s posměchem drobný chlapík.

„On sleduje jenom dění v hospodě. Dál jeho obzory už nesahají…“ rýpl si do něj s radostí hostinský.

„Ty vážně nevíš?“ zeptal se ho tiše svazák.

„Ne. Nevim…“ zavrtěl zamítavě hlavou.

„Otravujou s tím celej den…“ odvětil šeptem.

„Otravujou s tím celej den, ale proč?“ pohlédl na svazáka s otazníky v očích.

„No. To nevim…“ pokrčil rameny a vzápětí dodal: „Vláďa to bude vědět. Ten ví všechno…“ hodil očima po solidně vyhlížejícím chlapíkovi s brýlemi, který seděl sám u stolu a četl si noviny.

„Zeptat se Vládi? To je blbý. Co si bude myslet…“ přikrčil se vousáč ke stolu jako uličník ve škole, který něco provedl.

„Co je na tom blbýho…“ ušklíbl se svazák a hned na to zvolal: „Inženýre. Halo, inženýre. Máme tady jeden takovej dotaz.”

„Prosím? Jaký dotaz?“ pomalu položil rozečtené noviny na stůl a rozhlédl se po sále, kdože to na něj volá.

„Večer má mít v televizi projev Putin. Nevíte, oč může jít?“ zeptal se svazák, kterého to začínalo také zajímat.

„To, že má mít ruský prezident projev, tak to je mi samozřejmě známo. K čemu se ovšem chce vyjadřovat, to je velká neznámá, neboť jak všichni víme, může jít o mnoho věcí. Já si však myslím, že by se mohl vyjádřit k dlouho diskutované otázce Luhanské a Doněcké lidové republiky…“

„Proč s tím ale otravujou nás? Co je nám do nějakých jejich republik?“

„Ten problém už trvá od roku dva tisíce čtrnáct. Jistě si pamatujete, jak byla všechna televizní zpravodajství plná záhadných zelených mužíčků, kteří obsazovali Krym…“

„Samozřejmě, to si pamatuju. Kdo by si to nepamatoval…“ souhlasně přikyvovali vousáč se svazákem.

„Od té doby je tam víceméně válka, o které se moc nemluví…“

„Válka na Krymu?“ podivoval se svazák.

„Oni tvrdí, že vyhlásili příměří, ale to je téměř každodenně porušováno oběma stranami, i když to nikdo nechce přiznat…“ rozhlédl se po ztichlém lokále, kde ho všichni se zájmem poslouchali, a zakrátko dodal: „Krym je anektovaný. Ta tichá válka se vede v Luhanských a Doněckých oblastech. Ukrajina nechce, aby se tyto regiony od ní oddělily, zatímco tyto regiony chtějí pod ruskou samosprávu, pod jakou už z části neoficiálně jsou…“ naznačil dvěma

prsty uvozovky, což ještě doplnil ironickým pousmáním, jako že si o tom myslí své.

„Dobrý, ale proč s tím otravujou nás. Co nám je tady v Čechách do nějakejch bažin na Ukrajině nebo v Rusku? Už tak tady máme vlastních starostí dost…“ zaburácel jakýsi další muž, který se tvářil velmi rozhořčeně.

„Pokud se Putin rozhodne vyhlásit bratrskou pomoc Luhanské i Doněcké lidové republice, tak by to mohlo znamenat začátek nového, mnohem většího konfliktu. Otázkou by bylo, kam až by šla jejich armáda. Jestli k stávajícím hranicím obou republik, nebo by tyto regiony chtěli zabrat celé v jejich původní velikosti, což by byl jistě počátek konfliktu, protože ze dvou třetin tyto oblasti stále náleží Ukrajině…“

„Náleží Ukrajině, nebo Rusku, není to jedno? Vždyť je to od nás pěkná dálka…“ burácel dál onen muž.

„Jedno to není…“ zavrtěl zamítavě inženýr. „No a dálka? Ta též není moc velká…“ poznamenal hned na to.

„Já pořád nechápu, proč by nás měl zajímat nějakej konflikt, kterej už trvá od roku dva tisíce čtrnáct…“

„Protože by se mohl stát z lokálního globální. Aspoň tak jsem to pochopil z toho, co teď inženýr říkal…“ ozval se svazák.

„Globální? To jako znamená přesně co?“ pohlédl vousáč tázavě na inženýra, který začal vyprávět.

„To by mohlo znamenat, že ruská armáda vstoupí na ukrajinské území a Ukrajina se začne bránit. Na Ukrajině má svoje zájmy západ, a ten jí začne třeba materiálně podporovat, aby Rusko vykrvácelo…“

„To jako, že by Putin napadl celou Ukrajinu?“ zasmál se nevěřícně vousáč…

„Ano, i taková varianta je možná…“ souhlasně přikývl inženýr.

„Pokud sledujete aspoň trošku dění ve světě, tak vám jistě neuniklo, že Rusko shromažďuje svá vojska podél celých hranic, jaké má s Ukrajinou, a v Bělorusku teď též soustředí své další síly…“

„V Bělorusku jsou přeci na cvičení…“ namítal svazák.

„To už přeci skončilo…“ pousmál se hořce inženýr.

„Skončilo, ale protože chtějí dělat další, tak tam zůstali…“ oponoval opět svazák.

„Opravdu si myslíte, že tam zůstávají kvůli dalšímu cvičení?“ přejel očima inženýr celý ztichlý sál jako profesor svou třídu, zdali dává pozor při jeho výkladu.

Nikdo ani nedutal. Všichni jen naslouchali jeho slovům, aniž by se odvážili veřejně projevit vlastní názor. Když nikdo neodpověděl ani nikterak nereagoval, tak pokračoval ve svém výkladu současné situace dál.

„Pokud je mi známo, tak na veřejnost pronikla informace, že ruská armáda začala na některých místech stavět polní nemocnice a též shromažďovat plazmu a krev. Na otázku proč si jistě dokážete odpovědět, pánové, sami. Když se tak kolem sebe dívám, nevidím zde mnoho mladých ročníků, a z toho soudím, že základní vojenskou službou jste prošli téměř všichni. Kromě toho, západní tajné služby varují před ruskou invazí na Ukrajinu. A ty se moc často nemýlí…“

„Možná se nemýlí, ale zase můžou klidně mlžit, aby vyprovokovali konflikt…“ ozval se svazák.

„Vyprovokovat konflikt tím, že upozorní na možnou invazi? Kdes to sebral? To máš z nějaký Mateřídoušky, co ti doma ještě zůstala pod postelí?“ zasmál se hospodský.

„Američanům se konflikt na východě hodí. Oni budou jako vždy schovaný za mořem počítat svoje dolary z prodeje zbraní, zatímco tam se budou zabíjet lidi mezi sebou…“

„Rusko nikdy Ukrajinu nenapadne. To by bylo bláznovství. Hlavně co by z toho měli?“ vmísil se opět do debaty drobný chlapík.

„Též jsem názoru, že Putin Ukrajinu nenapadne, ale u takových lidí není jisté nikdy nic. Pokud by se to opravdu stalo, tak věřím, že by se Evropa postavila jednotně na stranu Ukrajiny…“ řekl inženýr rozhodným hlasem.

„Evropa a jednotně? To je vtip večera, inženýre. Ten se vám vážně poved…“ zasmál se hostinský.

„Ano. Přiznávám, že Evropa není v mnoha záležitostech jednotná, ale může přijít výjimečná situace, jaká všechny evropské národy sjednotí…“

„Tou výjimečnou situací máte na mysli válku mezi Ruskem a Ukrajinou?“ zeptal se zvídavě vousáč.

„Pokud by taková záležitost nastala, je třeba si uvědomit, že Ukrajina má na mnoha místech hranice s Evropskou unií, a bomby dopadající například kousek od polských či slovenských hranic už jsou zcela jiný problém, než když stejné bomby vybuchují v okolí Doněcka. Kromě toho, pokud by opravdu vypukl válečný konflikt, je třeba si uvědomit, že s sebou přinese statisíce nebo spíše miliony válečných uprchlíků, kteří budou mířit do Evropy, a tedy i k nám.

Zapomněli jste snad na uprchlickou vlnu, jaká nastala při válečném konfliktu v bývalé Jugoslávii? Ukrajinců je něco okolo čtyřiceti dvou nebo čtyřiceti tří milionů. Kdyby se dala do pohybu byť jen jedna čtvrtina, dovedete si představit, co by to pro nás znamenalo? V první řadě by bylo těmito lidmi zavaleno Polsko, Slovensko, ale také naše země. Nezapomínejme, pánové, na to, že mnoho Ukrajinců má v České republice své vazby, a to znamená, že se svými rodinami zamíří právě sem…“

„To by ale znamenalo obrovskou ekonomickou krizi!“ přerušil inženýrův výklad drobný chlapík.

„Vždyť už v jedný krizi plavem. Ještě jsme se neoklepali z covidu a máme jako čekat další? Vždyť kdyby tam u nich začala válka, tak půjde ropa i plyn okamžitě s cenou nahoru, a na to se logicky vážou i další věcí…“ kroutil nevěřícně hostinský hlavou, když mu začínaly tanout na mysli další okolnosti vyplývající z válečného konfliktu.

„Ber to z tý lepší stránky, Pepine. Budeš mít zase plnou hospodu. Kam by ty Ukrajinci asi šli…“ žertoval vousáč, který celou debatu nebral příliš vážně.

„Ty jsi fakt blbec…“ klepal si hostinský na čelo.

„Kam by ale u nás tolik uprchlíků chtěli dát?“ zajímal se opět drobný chlapík, dívaje se přitom s otazníky v očích na inženýra, od kterého hltal každé jeho slovo.

„To netuším…“ pokrčil rameny a na moment se zamyslel, hledajíce v sobě adekvátní a uspokojivou odpověď.

„Jistě má vláda pro takovou situaci připravený nějaký krizový plán…“ poznamenal, když v tom ho přerušil vousáč.

„Tahle vláda je od začátku sama celá v krizi. Jakej by asi tak mohla mít plán? Ty neví ani co s covidem a budou vědět, co s uprchlíkama? Nenechte se, inženýre, vysmát…“ mávl nazdařbůh se zasmáním rukou a vzápětí dodal: „Ty nám akorát řeknou, že doba je zlá a že si musíme utáhnout opasky. Jim se to žvaní o utahování, když mají tak vysoký platy. Chtěl bych je vidět, kdyby hákovali jako my a brali za to tu mizernou almužnu, kterou nám milostivě dávají…“

„Má pravdu! To se jim to žvaní. Oni berou nehorázný platy a za co? Za žvanění v parlamentu, kde stejnak vyřídí prd! Bych je platil za odvedenou práci, a to by tam potom zbytečně nežvanili, kokoti!“ přizvukoval rozezleným tónem velký muž oděný do ošuntělých montérek.

„Bodejť. Krysy v sakách. Nám by chtěli brát z toho mála, co máme, a sami si ze svýho neodkrojí nic!“ bouchl pěstí do stolu další muž.

„Nejvíc mě baví ty jejich grafy, kde ukazujou průměrný platy v Český republice. Neznám jedinýho člověka, kterej by dostával to, co tam píšou…“ přidal se k nim s ironickým smíchem jiný, sedící do té doby tiše v rohu.

„Atmosféra nám tady začíná pěkně houstnout…“ naklonil se Libor s pobaveným výrazem ve tváři přes stůl ke svému kamarádovi.

„Už mají společnýho nepřítele. Naši vládu…“ odvětil s pousmáním Patrik, zatímco v lokále vypukla ostrá výměna názoru věnovaná českým politikům.

„Na Putina zapomněli. Teď to spíš vypadá, že odtud začnou organizovat vlastní převrat…“ tiše se smál Libor.

„Prezident bude hospodskej a jeho poradce inženýr…“ bavil se nad pokračující debatou Patrik.

„Musím uznat, že jako zábavný večerní program byla tahle knajpa vážně dobrá volba. Tolik se nenasměju ani někde s holkama v bordelu…“ odvětil Libor akorát ve chvíli, kdy svazák pronesl větu, jaká už tak napjatou atmosféru nesoucí se celým lokálem ještě více vyostřila.

„Já si myslím, že za komunistů bylo líp…“ pronesl s naprosto vážnou tváří.

„Cože? Cos to říkal?“ nevraživě na něj pohlédl muž v ošuntělých montérkách. „Za komunistů že bylo líp? Ses někde praštil do hlavy, ne?“

„Tak bylo líp. Lidi aspoň měli každej nějakou práci. Měli kde bydlet. Měli co jíst a nehrozilo jim, že skončí jako bezdomovci někde na ulici, protože si náhodou někdo vzpomene…“ obhajoval svůj výrok.

„To možná jo. Jenže jsi taky zapomněl zmínit, soudruhu, že moc velký výběr sortimentu zboží v krámech nebyl a o ubytování jsi strach vážně mít nemusel, zvlášť když jsi veřejně říkal, co si myslíš, protože tě hned za tvoje odlišný názory šoupli do basy…“ kontroval rozhořčený muž v montérkách.

„Jaký soudruhu? Jaký soudruhu?“ rozčiloval se svazák. „Chceš mi jako říct, že dneska si můžeš říkat, co chceš? Možná je to o něco volnější, ale stejnak se všechno cenzuruje. Dřív jsme tady měli cenzuru z Moskvy. Přiznávám…“ pokýval hlavou. „Teď ale na tom

nejsme o nic líp, protože nám hrnou média do hlavy ty jejich prozápadní žvásty…“

„Lepší poslouchat západní kecy, než ty vaše prokremelský…“ rovnou svazáka zařadil na východní stranu.

„Vypadá to na vypuknutí války. Dávej bacha, jak za chvíli začnou lítat vzduchem půllitry…“ šeptal pobaveným tónem Patrik, když začal svazák rozezleně vstávat ze své židle.

„No tak, Jarine. Koukej si sednout a nedělej tady dusno…“ kývl na svazáka přísným pohledem hostinský, nesoucí Liborovi s Patrikem jejich objednané jídlo.

„Jen si sedni, jen si sedni. Taky bys mohl za svoje rudý názory dostat přes hubu…“ povykoval posměšně svazákův hlavní oponent.

„Ty taky sklapni, nebo to pivo, co tam máš, může bejt dneska tvoje poslední…“ zaburácel hostinský na muže v montérkách, šouraje se zpět na svoje velitelské stanoviště.

„To jako proč?“ nechápal zcela jasně vyslovenou větu.

„To jako proto, že ti už další nenaleju, jestli mi tady budeš dělat bordel…“ zahučel, opíraje se znovu o pípu.

„Já a bordel? Děláš si ze mě, Pepine, srandu? Já jenom říkám, jakej mám názor…“ podivoval se.

„Tak si ho nech pro sebe, nebo za něj můžeš taky dostat po držce…“ zamručel hostinský, sledujíc obrazovku televizoru.

„Ty jsi jako s tím komoušem, jo? To jsem si mohl myslet. Dřív jsi v hospodě odíral stát a teď…“

„Drž hubu! Ty jsi za komančů dělal co? Ty jsi stát neobíral? U tebe snad nikdy nebyla malá domů, co? Mám ti to snad připomenout, jestli

máš tak krátkou paměť?“ skočil mu do řeči ostrým až vytýkacím tónem hostinský, kterého už začal muž v montérkách pěkně vytáčet, což bylo znát kromě rozezleného hlasu i na do ruda se barvící kůži na jeho oteklé tváři.

„Kdo z nás za komančů nekrad?“ vstoupil do jejich vyostřující se debaty drobný chlapík, který tím chtěl celou situaci uklidnit.

„Já jsem třeba nekradl…“ ozval se pohotově svazák.

„Ty se nepočítáš, Jarine…“ prohodil se smíchem vousáč.

„Musím přiznat, že i já jsem si občas něco menšího nadělil…“ přiznal se s ostychem v hlase inženýr.

„Vy, inženýre? Co jste si mohl v dobách socialismu nadělit domů při vašem zaměstnání?“ podíval se na něj s překvapeným výrazem ve tváři vousáč, následován okamžitě ostatními, kteří jako by nechtěli věřit vlastním uším.

„Ano, ano…“ přikyvoval. „I já jsem si od nás z podniku občas něco odnesl. Neměl jsem bohužel přístup k zajímavějším věcem jako ostatní…“ přejel pohledem po sále a po krátké odmlce pokračoval dál: „Někdo kradl hřebíky a hmoždinky, jiný zase úklidové přípravky či něco jiného, co se namanulo, a já jsem si odnášel toaletní papíry, tužky a další podobné věci, které se namanuly…“

„Tak to jste si mohl po revoluci otevřít papírnictví…“ vtipkoval vousáč.

„Kdybych byl činnější jako mnozí jiní pánové…“ ukázal zdviženým ukazovákem kamsi nahoru, „tak bych dnes s tímto artiklem mohl opravdu obchodovat, nebo vše pěkně zpeněžit a

v ústraní spokojeně sledovat růst těchto peněz. Potom bych šel možná z nudy či pro vlastní pobavení do politiky…“

„To jste měl jít. Já bych vás volil…“ s úsměvem souhlasně přikyvoval vousáč.

„Snad budu v příštím životě chytřejší…“ hořce se pousmál.

„Proč až v příštím? Proč ne teď?“ zeptal se hostinský.

„Protože teď jsou u korýtek jiní, kteří mezi sebe hned tak někoho nepustí…“ odvětil, když v tom se na televizní obrazovce objevila vážná Putinova tvář.

„Už je tam!“ vykřikl hostinský ukazujíce rukou k televizoru.

„To vidíme, ale neslyšíme. Zapni zvuk, nebo mu budeš odezírat ze rtů?“ odvětil vousáč, sledujíce obrazovku se stejným zaujetím jako ostatní.

„Co myslíš, že asi dělám?“ snažil se zapnout na starém ovladači zvuk, ale moc se mu to nedařilo.

Když zvuk na televizoru konečně naskočil, tak v celém lokále nastalo ticho. Nikdo se ani nepohnul. Všichni se zaujetím pozorovali Putinovu mimiku a naslouchali zadrhávajícímu se hlasu ženy, která Putinovu řeč simultánně překládala do češtiny. Z mnoha výrazů ve tvářích mužů sedících v sále bylo znát, že Putinovým výrokům často nerozumí a unikají jim souvislosti. Každý si jeho slova vykládal po svém, netušíc, co se za nimi doopravdy skrývá a co dalšího může a bude v následujících hodinách následovat. Koho by v tuto chvíli napadlo, že karty už jsou dávno zamíchány a brzy budou vyloženy na stůl. Nikdo z mužů sedících v této hospodě nemohl tušit, že zatímco zde v poklidu a teple sledují u piva Putinův jim vesměs nic neříkající

projev, tak se četné skupiny ruských jednotek připravují k útoku na ukrajinské území. Kdo z obyčejných lidí mohl vědět, že se ruský medvěd probudil ze svého zimního spánku a vydá se ze svého brlohu na lov.

Když Putinův projev skončil a hostinský opět vypnul zvuk na stařičkém televizoru, bylo ještě nějakou chvíli v celém lokále zvláštní ticho. Každému se honily hlavou různé dojmy a s nimi se nabízely otázky, jaké nikdo nechtěl zprvu vyslovit v obavách, že se mu ostatní vysmějí s tím, že nepochopil právě skončený Putinův projev.

„Tak co si o tom myslíte, inženýre?“ prolomil mlčení svojí otázkou vousáč, který nerozuměl téměř ničemu, o čem Putin při svém dlouhém projevu hovořil.

„Řekl bych, že výklad dějin, o kterých mluvil na začátku, byl poněkud osobitý. Snad bych si měl doma přečíst pár historický knih, abych si osvěžil paměť. Zdá se mi, jako bych měl větší znalostní nedostatky, nežli jsem se domníval…“ pousmál se s mírným úšklebkem, jaký hovořil za vše.

„Když pomineme to, že jeden z vás má slabší znalosti historie…“ ukázal prstem na televizi a poté na inženýra, „tak by mě zajímalo, co tím chtěl vlastně Putin říct?“

„Některé věci v jeho projevu zazněly celkem jasně. Z toho zbytku si může každý vybrat dle vlastní libosti, leč se domnívám, že je to ztráta času, ale i tak mě z některých jeho výroků poněkud zamrazilo…“

„Zamrazilo? To jako proč?“ podivoval se nahlas vousáč, zatímco co ostatní mlčky a velmi pozorně naslouchali inženýrovu výkladu jako hodní žáci v první třídě.

„Z toho, co říkal, je zřejmé, že chce zabrat doněckou i luhanskou oblast. Otázkou ovšem je, zdali se zastaví v té části, kterou ovládají separatisté, nebo bude chtít zabrat i zbylé dvě třetiny těchto regionů, jaké jsou stále pod kontrolou Ukrajiny…“

„Pokud by chtěli i ty dvě třetiny, co by to znamenalo?“

„Znamenalo by to, že ruské jednotky narazí na ukrajinskou armádu, která má v těchto oblastech velmi silné uskupení. Pokud by se ukrajinská armáda bránila, a já se domnívám, že se bránit bude, tak dojde k otevřenému konfliktu, který bychom klidně mohli nazvat válkou mezi Ruskem a Ukrajinou. To by samozřejmě mohlo přerůst v celosvětový konflikt, který by hlavně záležel na tom, jak se které země k této situaci postaví. Z části už jsme o tom zde pánové hovořili…“ pokyvoval hlavou, prohlížeje si přitom zadumané tváře jeho užaslých posluchačů.

„Ukrajina a bránit se?“ zasmál se opovržlivě svazák, který vzápětí dodal: „Zase to proběhne bez boje. Ukrajinci stáhnou ocasy a půjdou tam, kam jim Rusové řeknou. Ukrajinská armáda se s tou ruskou nemůže přeci měřit…“

„Ukrajina se od zabrání Krymu změnila. Podle mě ví, kde udělali chyby, a teď už necouvnou. Vždyť jim musí být jasný, že když to udělají, tak je za chvíli Rusáci sežerou tímhle způsobem celý…“ projevil svůj názor jako další muž v ošuntělých montérkách.

„Rusům se do cesty stavět nebudou. Dobře ví, že by to byl zbytečnej odpor…“ namítal svazák.

„Ukrajina od posledního konfliktu na svojí armádě zamakala. Už mají lepší výcvik i zbraně…“ oponoval muž v montérkách.

„Co udělá jeden blbec, kterej chvíli žvaní v televizi…“ nevěřícně kroutil hostinský hlavou, dívaje se přitom na inženýra, který celému sporu pozorně naslouchal.

„Pokud to skončí pouze u debaty nad pivem, tak bych se toho nebál. Leč obávám se, že toto celé budou rozhodovat zbraně…“ odvětil s hořkým pousmáním.

„To jako myslíte, že tihle dva vezmou židle do ruky a přejdou k tvrdší obhajobě jejich názorů?“ ukazoval se smíchem na svazáka, který stále hlasitěji zastával svoji věc, stejně jako muž v montérkách.

„Tyto dva pány jsem nemyslel…“ zavrtěl zamítavě hlavou.

„Bohužel jsem hovořil i o jiných pánech, na kterých teď budou záviset životy mnohých…“ vysvětloval, aby nedošlo k mýlce.

„Opravdu si myslíte, že by se mohlo začít střílet?“ pochyboval hostinský stejně jako naprostá většina nad možností vypuknutí válečného konfliktu.

„Byl bych velmi rád, pokud bych se mýlil, ale děj událostí posledních dní tomu nasvědčuje. Víte, lidé jsou nepoučitelní a mnoho osudových chyb jsou schopni stále opakovat…“

„Lidi opakujou spousty chyb, ale aby v dnešní době začali válčit? Vždyť to by mohla bejt taky poslední válka ze všech válek. Kolik zemí vlastní jaderný zbraně? To potom stačí jeden pitomec s nervózním

prstem na červeným tlačítku a nebudeme ani vědět, z který strany to na nás spadne…“ připojil se do debaty vousáč.

„Ti nahoře vidí svět zcela jinýma očima než my. Cenu života mnoho z nich doopravdy nezná a obávám se, že je ani nezajímá. Co je jim do obyčejného člověka. Oni sledují pouze vlastní zájmy. My jsme jim vhod pouze krátkou dobu před volbami. To slibují. To se zajímají, ale potom?“ mávl rukou, jako by tím chtěl naznačit, že každý o tom ví dobře svoje a jakákoli další slova by byla pouze plýtvání času a energií na lidi, kteří si to nezaslouží.

„Docela zajímavej týpek, ten jejich inženýr…“ poznamenal tiše Libor směrem k Patrikovi, který byl celým děním doslova pohlcen.

„To je…“ souhlasně přikývl, hloubajíc ve vlastních myšlenkách. Debata v lokále získávala s přibývající hladinou alkoholu v krvi u všech zúčastněných na síle, což Libora už začínalo nudit, zvláště, když se témata neustále opakovala a mnozí hovořící zněli jako zaseknutá gramodeska. Proto navrhl Patrikovi, že pokud už nemá chuť jet domů, tak je na čase změnit podnik, s čímž Patrik bez většího váhání souhlasil…

NEČEKANÉ NOČNÍ PROBUZENÍ

Zuzana se hřála v Patrikově milostném objetí, špulíc rty, které se přibližovaly velmi pomalu k těm jeho, chystajíce se mu vtisknout vřelý a opravdu žhavý polibek, na který tak dlouho čekala a po jakém tak dlouho toužila, když v tom zaslechla zběsilý chlapecký křik, který stále sílil.

„Vstávejte! Vstávejte! Copak to neslyšíte?!“ cítila, jak někdo třese jejím tělem, zatímco Patrikovo objetí sláblo a jeho ústa se od těch Zuzaniných začala vzdalovat.

„Oxano! Oxano! Vstávej! Vstávej…“ slyšela opět stejný chlapecký hlas, který zněl téměř hystericky, tentokráte z větší vzdálenosti nežli poprvé.

Teď s jejím tělem nikdo netřásl, avšak úpěnlivý chlapecký hlas zněl v Zuzaniných uších i nadále. Po dlouhé cestě spala tak tvrdě, že nebyla schopná rozeznat, co se jí zdá, a co už ne. Když chlapecký křik doprovázený podivným šumem a hučením neustával, tak si zakryla polštářem hlavu v domnění, že jde o rozjařené obyvatelstvo bytu, ve kterém je ubytovala Oxanina kamarádka Světlana, když k ní večer do Mariupolu společně dorazily.

Při jejich večerním příjezdu byla v bytě Světlany zhruba desetičlenná skupinka mladých lidí, kteří tam popíjeli a užívali si obyčejných radostí všedního života. Oxanu i se Zuzanou přijali velmi vřele mezi sebe, a tak jejich zábava pokračovala do pozdních nočních

hodin nerušeně dál. Zuzana byla mezi prvními odpadlíky, kteří tento bujarý alkoholový dýchánek opustili. Přemíra divoké zábavy mísící se s vysokou hladinou alkoholu kolující v její krvi a únavou z dlouhé cesty udělaly své. Jen co se dostala do postele, okamžitě usnula, a o tom, jak probíhá pokračující zábava, už neměla žádné zdání.

Teď však měla pocit, že někdo z rozjařených mladých opilců chce, aby se k nim opět s Oxanou připojily, zřejmě proto, že jim schází větší dívčí společnost.

„Nech mě bejt…“ zahučela unaveně do polštáře, když s ní začal opět kdosi zuřivě cloumat.

„Dej mi pokoj!“ mávla do prázdna podrážděně rukou v domnění, že se tím zbaví otravného dotěry.

„Zuzana! Zuzana! Nespi! Vstávej!“ uslyšela v těsné blízkosti své hlavy vystrašený Oxanin hlas, pociťujíce při tom, jak se jí někdo snaží strhnout polštář, kterým si stále zakrývala svou hlavu.

„Tak co je s ní?“ zaslechla kdesi v dáli mužský hlas.

„Co by se mnou bylo? Spím. Vy máte dost, opilci…“ pomyslela si, když v tom ucítila, jak ji někdo chytil pevně za ruce, a než se nadála, už stála na svých vratkých nohou uprostřed místnosti.

„Co je? Jste blbý, nebo co?“ zamumlala, mžourajíce ospalýma očima po místnosti, kterou ozařovalo jasné světlo.

„Probuď se!“ zaslechla opět onen mužský hlas a vzápětí pocítila na obou tvářích dva pálivé štípance, které dorazily v rychlém sledu po sobě.

„Už mě vnímáš?“ uviděla před sebou drsnou tvář jakéhosi cizího muže, kterého nikdy předtím nespatřila.

„Co? Jo?“ pokývala zmateně hlavou, aniž by tušila, kdo to je a co po ní chce.

„Můžeš chodit, nebo jsi toho vypila víc, než zvládneš?“ zatřásl s ní jako s pytlíkem bonbonů.

„Chodit? Můžu chodit… proč bych nemohla?“ stále nechápala, co po ní tento silný, zle vyhlížející muž chce a co zde vlastně dělá.

„Dobře…“ pokýval souhlasně hlavou, a hned na to jí velitelský hlasem řekl: „Běž ke dveřím! Vem si boty a utíkej dolů za ostatními!“

„Já? Proč?“ rozhlížela se zmateně kolem sebe, snažíce se zorientovat v nastalém zmatku, aniž by chápala jeho příčinu.

„Na co čekáš?! Běž!“ zakřičel na ni onen muž sklánějící se nad jakýmsi mladíkem, který ležel na zemi vedle postele, na které ještě před chvílí tak spokojeně a pohodlně spala. Mužův přísný hlas doprovázený ostrým gestem ruky ukazující ke dveřím s ní trhnul, a aniž by přemýšlela nad čímkoli dalším, tak udělala přesně to, co po ní požadoval.

První kroky nešly podle jejích představ, protože požitý alkohol nestihl za tak krátkou dobu z těla ještě vyprchat. Ani vidění nemělo tu správnou ostrost, aby mohla vyvinout rychlou chůzi, natož běžet. Procházela opuštěným bytem směrem k východu, opíraje se při tom o vše, co se jí namanulo pod ruce. Měla pocit, že se jí pod nohama točí celý svět. Při pohledu na poházené lahve a židle po podlaze ji napadlo, že tato párty byla zcela jiná než ty, které doposud ve svém životě měla možnost zažít. S myšlenkou, kam se asi poděli všichni ti lidé, s kterými zde popíjela, náhle zaslechla opět ten podivný šum a hukot, jaký vnímala, když měla hlavu ještě zakrytou polštářem. Hukot

sílil a ona měla pocit, jako by se pod jejíma nohama začala chvět podlaha. Když opouštěla obývák, míříc při tom do předsíně, byl hukot tak silný, že měla pocit, jako by slyšela, jak drnčí skla v oknech. Vůbec neměla ponětí, čím by to mohlo být. Ve spěchu se snažila ohnout pro její boty, ale se skláněním měla problémy. Když se jí podařilo nazout jednu botu, objevil se v předsíni onen velký muž, který ji vzbudil a vyhnal z pokoje. Všimla si, že přes rameno má přehozené tělo mladíka, ke kterému se skláněl vedle její postele. Mladík zmateně pohyboval rukama a cosi nesrozumitelného mumlal.

„Co tady ještě děláš?!“ zakřičel muž se zlostným výrazem ve tváři.

Než se Zuzana zmohla na jediné slovo, už ji tlačil ven z bytu. Jeho obrovské síle neměla šanci vzdorovat. Hrnul ji před sebou chodbou ke schodům jako velký buldozer dětské pískoviště.

„Bo… bo… Botu tam mám ještě jednu…“ zakoktala zmateně, ukazujíc přes chodbu zpět k otevřeným dveřím Světlanina bytu, v jakých se objevila Oxana z rozcuchanými vlasy a vyděšeným výrazem ve tváři.

„Na botu se vykašli a mazej dolů. Dělej!“ houkl na ni buldozer, který neměl v úmyslu zastavovat.

Zuzana se chtěla protáhnout, aby si mohla vzít svou zapomenutou botu, ale rozezlený obr jí nedal vůbec žádnou šanci. Dál ji před sebou hrnul nemilosrdně po schodišti dolů.

„Běž! Běž!“ slyšela za svými zády jeho hrubý hlas, když klopýtala po schodišti směrem do přízemí.

Vše se dělo tak rychle a s takovou intenzitou, že vůbec neměla prostor pro jakékoli myšlenky. Řídila se jen tím, co jí od samého

začátku přikazoval obr. Cestou do přízemí dohnala skupinku několika dalších lidí, kteří též spěchali stejným směrem jako ona. Na schodišti se utvořila zácpa. Někdo o poschodí níž v tom zmatku upadl a ostatní se mu snažili pomoci rychle vstát.

„Co se to děje?“ rozhlížela se zmateně kolem sebe v mezipatře, když pohyb na schodech na moment opět ustrnul. Vyděšené tváře lidí tísnících se kolem ní prozrazovaly, že se děje něco zlého. Ona však neměla tušení, co to může být.

„Možná v nějakém patře vypukl požár…“ pomyslela si, když se schodiště dalo opět do pohybu.

První patro a za pár okamžiků přízemí. Hleděla před sebe k východu, u kterého se tísnilo mnoho lidí. Bylo jich tolik, že se nemohli protlačit jeden přes druhého úzkým průchodem ven na ulici. V dolní chodbě byl šílený povyk. Lidé se tlačili a křičeli. Měla pocit, jako by celý tento vysoký panelový dům plný obyčejných lidí naprosto zešílel. Do nastalého zmatku se opět začal ozývat ten zvláštní hukot, který stále sílil. Když měla pocit, že se jí chvěje schodiště pod nohama a hukot jí snad utrhne uši, tak náhle povyk na chodbě ustal. Všichni lidé jako na povel rázem zmlkli. Někteří se začali instinktivně přikrčovat jako vyplašená zvěř, která nemá kam prchnout, a jiní se dívali vzhůru ke stropu, jako by na něm cosi hledali. Přejížděli poplašeně očima sem a tam. Nikdo napětím se stále sílícím hukotem ani nedýchal. Bylo to sotva pár vteřin, ale zdálo se to jako celá věčnost.

Hukot se přehnal a během několika okamžiků se ozvaly vzdálené detonace a dům se začal celý otřásat. V ten moment nastal v chodbě

nový, snad ještě zběsilejší povyk, než jaký byl předtím. Lidé se tlačili jeden přes druhého, snažíce se dostat co nejrychleji ven.

Zuzana se vmísila do běsnícího davu, který ji nesl k východu s sebou. Neměla šanci tomu přicházejícímu tlaku odolat. Měla pocit, jako by její tělo pohltil silný mořský příboj, který si s ní pohrával. Dav se pohyboval všemi směry. Krok dopředu. Krok a půl doprava a pak dva zpátky.

„Hlavně neupadnout…“ byla v tento okamžik jediná myšlenka, jaká se honila Zuzaně hlavou.

Dav byl šílený a tlak stále sílil. Průchod ve dveřích se opět ucpal. Lidé na sebe povykovali, ale i tak si mnoho z nich vzájemně pomáhalo. Vše bylo tak prapodivně zvláštní a vše se dělo strašně rychle. Do křiku lidí se začal opět vměšovat ten podivný hukot, který se zdál být teď nejblíže za celou dobu. Schodiště, podlaha a snad celý dům se začaly třást. Hukot sílil a vše kolem, co nebylo z betonu, drnčelo svým vlastním zvukem. Lidé opět umlkli, dívaje se vystrašeně jeden na druhého.

Hukot nestihl ani odeznít, když v tom se na ulici kdesi v dáli zablesklo. Byl to mžik připomínající elektrický výboj jdoucí z porušených kabelů ze země, který však doprovázelo obrovské zahřmění, jaké v sekundě doplnila veliká tlaková vlna. Dům se otřásal v základech a sklo se začalo sypat snad odevšad. Lidé tlačící se takovou dobu ven byli rázem vrženi jako hadrové panenky zpět. Zmatek na moment vystřídalo ticho. Kdo mohl, vstal a snažil se pomoci ostatním. Odkudsi se začal ozývat bolestný nářek mísící se s dětským pláčem. Pomuchlaný dav se opět dával pomalu do pohybu. Praskot skla

tříštícího se pod obuví lidí mířících ke vchodu přicházel snad ze všech stran.

Zuzana, pohlcená šokem z nevídaného dění, vůbec nevnímala, že má na nohou nazutou pouze jednu botu. Instinktivně mířila zmítajícím se davem k východu, před kterým se ozýval nelidský bolestný nářek a sténání těch, kteří se dostali na ulici o něco dříve.

„Kam se hrneš?! Blázníš? Nemáš rozum?“ chytil ji kdosi za rameno a vytáhnul z proudícího davu.

Když se otočila, spatřila před sebou znovu onoho urostlého muže, který měl přes své rameno stále přehozeného mladíka, který na něm visel jako pytel mouky.

„Tam jdi!“ hodil přísným pohledem ke schodišti vedoucímu do suterénu, po jakém scházelo dolů pouze několik dalších lidí.

„Co? Proč?“ podívala se překvapeně do temného suterénu, který jí přišel nesmírně odpudivý a strašidelný.

„Jestli chceš žít, tak se neptej a jdi!“ postrčil Zuzanu ke schodům, které jí v tento okamžik připomínaly cestu do pekla, z jakého už není návratu.

Obrovi nemělo cenu odporovat, a tak s nechutí a obavami začala sestupovat dolů za ostatními, se kterými se společně uchýlila do temných sklepních prostor. Netrvalo dlouho a všechny úzké chodbičky byly naplněny k prasknutí. Podlouhlý, plísní prosycený prostor osvětlovalo velmi slabě několik starých žárovek, které vypadaly, že jsou zde již od samého počátku, co tento panelový dům, kdo ví před kolika desítkami let, postavili.

Nikdo nemluvil, vzduch začínal pomalu a jistě těžknout. Mnozí, kteří se zde v tuto chvíli s vystrašenými výrazy ve tvářích tísnili, byli odění pouze do toho, v čem ještě před několika minutami pokojně spali. Muži v pyžamech a ženy v nočních košilkách se mísili s dalšími, kteří na sobě měli pouze spodní prádlo či župan, nebo byli zahaleni do deky, kterou stihli vzít ve spěchu s sebou. Mnoho lidí bylo bosých. Někteří šťastlivci měli na nohou i pantofle a našli se i tací, kteří se stačili nazout i do pevné obuvi. Žalostný pohled na zoufalé lidi, kteří se tísnili jako vyplašená štvaná zvěř ve stíněných sklepních prostorech, pomalu vnímající překvapivou situaci, jaká je vytáhla z jejich postelí a nemilosrdně nahnala do těchto míst, ve kterých teď instinktivně hledali svoji záchranu. Byla to nemyslitelná scéna, jaká se odehrávala před užaslýma Zuzaninýma očima.

Zuzana sama velmi těžko vstřebávala sled opravdu rychle po sobě jdoucích nečekaných událostí. Ještě před několika okamžiky žila v domnění, že jde o evakuaci kvůli propuklému požáru v nějakém z bytů, ale teď už chápala, že jde o zcela něco jiného, co si nechtěla přiznat jako mnoho ostatních. Bála se na to slovo vystihující toto dění jen pomyslet, natož jej vyslovit, avšak kdesi uvnitř jejího nitra znělo dosti jasně a zřetelně: „Válka!“